No. 13. 1844.

VLISSINGSCHE COURANT.

Maandag 29 Januarij.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2,50. Advertentien worden geplaatst à 20 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1,20 is, en voor elken regel daarboven 20 Ct. behalve 55 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk. Brieven franco.

Wenken.

—

La ruse la mieux ourdie
Peut nuire à son inventeur,
Et souvent la perfidie
Retourne sur son auteur.

Lastor, kuiperij, huichelarij, niets wordt onder instellingen als de onze gespaard, om zijn oogmerk te bereiken; alle rondheid en mannelijke openhartigheid gaat er onder verloren.

—

De een eigent zich de daden of schriften van een ander toe; de ander schaamt zich niet, om zijn werk te loochenen of op rekening van een ander te stellen; deze huichelt in het openbaar beginselen, waarmede hij in zijne binnen-kamer spot; gene is reformist met den reformist, behouder met den behouder en staat met den Minister der REDDING verstomd over de schoonheid van zijn reddingswerk, terwijl hij bij den schrijver van den *Spectator* geene woorden kan vinden, om zijne bewondering over de welsprekende bestrijding der wet van REDDING uit te drukken. —

—

Indien wij nog andere dertig jaren onze alles verontzedelijkende instellingen moeten behouden, zal Nederland de wieg en bakermat van een gebroedsel van huichelaars en leugenaars worden.

—

In Frankrijk, in het zoogenaamde wufte Frankrijk, vernietigt men eene electie, omdat de gekozene had te kennen gegeven eenen weg te willen aanleggen. Bij ons, onder onze coteriëverkiezingen, geschiedt alles bij naamloos contract, *facio ut facias, do ut des*. Maak mij lid van den Raad, ik maak u lid der Provinciale Staten; maak mij lid der Staten-Generaal, ik maak u Reken- of Muntmeester; ik benoem u tot lid der Provinciale Staten, opdat gij mij voordrage tot Raadsheer in het Provinciaal Hof; en aan het volk, dat daarbij staat, roept die CHACCHERRI toe: offert u op voor Nederland, geeft uw geld tot drie percent, dat wij nog kortelings tegen zes percent plagten te plaatsen, laat u afnemen een honderdste en twee honderdste van al wat gij bezit, van de wieg uwer kindsheid tot het graf, waarin uw gebeente zal rusten, laat u dat afnemen, opdat wij de volle renten mogen trekken van de duizende tonnen schats, waarmede wij de Nederlandsche schuld hebben vergroot.

Et Jupiter tu ne tonne pas!

—

Waarheid wil men niet meer hooren; naar goede redenen luistert men niet meer; men dweept met eene valsche eerlijkheid, waaraan men zelve niet gelooft of wacht op zijn zachtst genomen van het *toeval* eene vermeerdering van welvaart en gene financiële uitkomst, zoo als men bijna tien jaren zonder eenige waarschijnlijkheid, eene politieke verwikkeling, waaruit ... lijk der Nederlanden moest herrijzen, heeft ... achh.

—

... eenige hervormings-zucht, welke ooit uit de Tweede Kamer is uitgegaan, is geweest tot ... iging der Eerste Kamer, die Kamer staat haar nog in den weg; zij wil alleen heerschen; intusschen erkent elk constitutioneel-koningsgezinde de onvermijdelijke noodzakelijkheid van zoodanige instelling; het opruimen eener Eerste Kamer is de eerste stap tot de vernietiging van het koningschap.

Zeker ware het te wenschen en mogt vooral de Koning wenschen, dat de Eerste Kamer krachtiger ware zamengesteld, dan het is nog beter er eene te hebben, zoo als die is, dan geene, 't geen men waarlijk van onze Tweede Kamer bezwaarlijk kan zeggen.

—

Het Ministerie heeft lang gezocht, waar toch die bittere vertegenwoordiging heen wilde, het gevonden hebbende, heeft het Ministerie het gretig aangegrepen; het was, *de natie in het tydelyk belang der rentheffers uit te schudden*. De natie en de Koning hebben noodwendig een tegenovergesteld belang; maar de Tweede Kamer heerscht, het Ministerie volgt, de natie en de Koning zijn er buiten. —

NIEUWSTIJDINGEN.

DUITSCHLAND.

AKEN, den 21. Januarij. Voor het oogenblik hoort men hier niet anders spreken dan van een kluchtig voorval, hetwelk evenwel gedreigd heeft zeer tragisch af te loopen.

De heer *M*..., een onzer ingezetenen, lijdt sedert eenigen tijd aan zoo hevige rhumatiek-pijnen, dat hij het veeltijds in zijn bed ligt uit te gillen. Nu zat zijne vrouw naast zijn bed om hem te troosten en op te passen, toen hij, door de pijn als buiten zich zelven, uitriep: *Al wat ik verlang is, dat de duivel my hale*. Op het eigen oogenblik gaat de deur open en er verschijnt een afgrijselijk zwart gedrogt, waarin toch evenwel iets van eene menschelijke gedaante doorstraalde. De zieke waant dat zijn wensch vervuld gaat worden, verbergt zich het hoofd onder de dekens, roept nu alle heiligen te hulp, om het onheil, hetwelk hij over zich heeft afgesmeekt, weder van hem af te wenden, en gilt zoo vervaarlijk, dat de bedienden, begrijpende dat zulks niet louter van de pijn is; maar dat er iet buitengewoons moet zijn voorgevallen, het vertrek binnenstuiven. Daar lag Mevrouw *M*... in onmagt voor het bed van haren man ter neder; hare bezwijming heeft niet minder dan volle zeven uren aangehouden. De Heer *M*.... zelf, was zoo ontroerd, dat er in den beginne alle reden was om te vreezen, dat het hem in het hoofd geslagen was. Met veel moeite en zorgen is hij evenwel tot bedaren gebragt.

Des avonds helderde alles zich op; de doctor, den zieke verlaten hebbende, was in persoon bij den apotheker *Monnheim* een drankje gaan bestellen, met last, het oogenblikkelijk te bezorgen, deze had het, dan ook dadelijk doen aanreiken door zijn bediende, die regtstreeks tot in de ziekenkamer geloopen was, en een ieder te Aken weet welk een afgrijselijk leelijk Neger-gedrogt de bediende van den apotheker *Monnheim* is.

SPANJE.

MADRID, den 15. Januarij. Er zullen drie armeekorpsen gevormd worden, met het oogmerk, zich op het eerste teeken, naar die punten des lands te begeven, waar de aanwezigheid van de militaire magt noodig is. Deze organisatie geschied met het oogmerk, om het hoofd te kunnen bieden aan oproerige bewegingen die, op verschillende punten van het land zouden kunnen uitbreken.

FRANKRIJK.

— Onder de rondloopende geruchten behooren de volgende, dat, na de tegenwoordige zitting, de kamers ontbonden zullen worden, en ook van den anderen kant, dat het tegenwoordig ministerie zou aftreden en vervangen worden door een ander, zaamgesteld uit de Heeren *Molé*, *Thiers*, *Barrot*, *Lamartine*, *Billault* en *Rémusat*.

— De regering heeft onlangs de twee eerste afleveringen doen ophalen van een werk, dat, zonder naam des schrijvers, onder den titel van *verborgenheden der groote wereld* uitgegeven werd. Er is geen regtsgeding uit gevolgd, omdat de boekverkooper bewilligde geen verder gerucht van de zaak te maken en dat de uitgave gestaakt is. De reeds uitgekomen afleveringen waren in slordigen stijl geschreven en behelsden zoogenaamde staatkundige openbaarmakingen, onder andere over den dood van den Prins *van Condé*.

— Heden morgen is in al de kerken van Parijs een lijkdienst gehouden ter gelegenheid van den verjaardag van den dood van *Lodewyk XVI*.

BELGIE.

BRUSSEL, den 22. Januarij. Eergister avond is in het paleis des Prinsen *van Oranje*, zoo als het nog steeds genoemd wordt, eene tentoonstelling van kunstvoorwerpen en eene *bazar* geopend, waarvan de voorwerpen door dames zijn bijeengebragt en de opbrengst voor arm kinder scholen zal strekken.

NEDERLANDEN.

— De reden, waarom de kleeding der troepen veranderd wordt, is daarin gelegen, dat de voorraad van grijs laken in de magazijnen bij de korpsen genoegzaam verbruikt was, en men nu de blaauwe kleur wil invoeren in plaatse van de grijze, om daardoor de Indigo Kultuur in de Overzeesche bezittingen te bevorderen. Op voordragt van den minister van oorlog, heeft Z. M. daaromtrent den 24. December een besluit genomen, waarin onderanderen bepaald wordt: dat bij de Infanterie, met uitzondering van de jagers, als ook bij het korps ingenieurs, mineurs en sappeurs, het licht blaauw laken als stof voor de pantalons wordt aangenomen. De slobkousen zullen van zwart laken worden gedragen. De jagers zullen pantalons van donker groen laken en zwarte slobkousen hebben. Dat de heeren generaals, de adjudanten van de Prinsen van den bloede, de officieren van den generalen en plaatselijken staf, het personeel van de geneeskundigen dienst der landmagt en de kwartiermeesters, pantalons van donker blaauw laken zullen dragen; zullende de leden van het korps militaire Intendanten met pantalons van dezelfde kleur hunner rokken gekleed zijn. Dat de pantalons van het militair personeel bij de Koninklijke militaire Akademie waaronder ook de kadetten, van licht blaauw laken zullen zijn.

Dat de jassen voortaan algemeen van donker blaauw laken zullen wezen, wordende deze stof tevens voor de kapotten der onder-officieren en verdere manschappen aangenomen.

Dat de mantel-jassen bij de artillerie transport-trein en de mantels bij de veld-artillerie, insgelijks van donker blaauw laken zullen zijn.

Dat het hiervoren almede voor de militaire Akakemie van toepassing is, en wel bepaaldelijk ook ten aanzien van de kapotten der kadetten.

Deze vergaderingen, ofschoon met 1. Januarij 1845 definitief in te voeren, kunnen reeds voor dien tijd worden aangenomen.

MIDDELBURG, den 26. Januarij. De vergraving der bolwerken zal, wat dezen winter betreft, morgen (Zaturdag) gestaakt worden, en van de *drieënzestig* werklieden, welke nog gedurende de laatste week aldaar arbeidden, zullen, eenige weinigen uitgezonderd, nagenoeg allen worden afgedankt.

Niet de volvoering van het aangevangen werk, maar gebrek aan de noodige geldmiddelen schrijft dezen droevigen maatregel voor, waardoor weder zoo vele behoeftige huisvaders (onder welke zich personen met *zeven* en *acht* kinderen bevinden) bij gemis aan arbeid, in dit nog zoo geheel werkeloos jaargetij, van alle inkomsten verstoken geraken.

MENGELINGEN.

DE HOED VAN KEIZER FRANS.

Sedert langen tijd had zich op het ernstig gelaat van Keizer FRANS II niet zulk een glans van opgeruimdheid, vergenoegen en tevredenheid vertoond, als op eenen zonnigen morgen van Junij 1821. Deze opgeruimdheid ontsproot vooral uit de overtuiging, dat hij eene goede, wezenlijk nuttige inrigting tot stand gebragt en daardoor op de dank van vele duizenden, inzonderheid uit de geringere volksklassen, aanspraak had. Het had namelijk tot hiertoe in Weenen aan openbare badplaatsen ontbroken, en de weinige, die bestonden, werden door den eigenaars slechts tegen zoo hooge prijzen geopend, dat het gebruik daarvan aan het volk geheel verboden was. FRANS II was van de behoefte, die de bevolking aan dergelijke inrigtingen heeft, levendig doordrongen en verordende met vaderlijke voorzorg de oprigting van twee badplaatsen uit zijne eigene middelen, de eene voor mannen, de andere voor vrouwen bestemd, en waartoe iedereen kosteloos toegang had. Op dien Junijmorgen nu had de architect, dien hij het opzigt over dit werk had opgedragen, hem berigt, dat de beide gebouwen geheel af en ter opening gereed waren, en deze tijding was het, die den goeden keizer thans in zulk eene vergenoegde stemming bragt.

„Mijn beste WEISSBERG," sprak hij tot den architect, die zelf hem dat berigt had overgebragt, „het was vroeger gebruik, den overbrenger van eene goede en welkomene boodschap een geschenk te geven en hem zoo voor het genoegen te beloonen, dat hij ons door zijne tijding verschafte. Ik wil dit oude gebruik, dat thans, met meer goede dingen, bijna geheel in vergetelheid geraakt is, om uwentwil weer in zwang en eere brengen. Gij zult, vóórdat gij ons uw werk vertoont nog een teeken van mijne bijzondere welwillendheid ontvangen."

Wie was blijder dan WEISSBERG met deze toezegging van den keizer! Hij berekende reeds in gedachten de waarde van het geschenk en zag met een triomferend lachje de afgunstige blikken der personen uit het gevolg des keizers, op wier gezigt hij de gegrondheid zijner hooggespannen verwachting dacht te kunnen lezen. Inmiddels liet de keizer zich tot de voorgenomen wandeling naar de beide badplaatsen aankleeden. Hij koos den eenvoudigen blaauwen overjas, dien hij, evenals wijlen keizer JOZEF, zijn doorluchtigen voorvader, altijd droeg, wanneer hij incog

nite uitging, en van alle uiterlijke teekenen zijner waardigheid ontbloot, zijne hoofdstad doorkruiste, om de wenschen en behoeften zijner onderdanen te leeren kennen. Met zijn toilet gereed, wendde hij zich tot den architect en zeide: « Lieve Weisseng, ik weet, wat opregte genegenheid gij mij toedraagt; ik kan u dus slechts als vriend, niet als monarch beloonen. Neem dan als blijk van mijne innige dankbaarheid en welwillendheid deze gedachtenis van mij aan. Met deze woorden overhandigde hij den verbaasden bouwmeester zijn eigen hoed van zwart vilt, dien hij doorgaans droeg, wanneer hij met den blaauwen burgerjas verkoos uit te rijden.

Dit geschenk eens keizers zal onzen lezeren welligt eenigzins zonderling voorkomen, waarom wij niet verzuimen mogen, hier eenige woorden tot opheldering van de zaak te laten volgen. Wie nog nimmer een borstbeeld van Frans II gezien heeft, kan ook niet weten, hoe kostbaar zulk een hoed voor hem zijn moest, wiens schedelvorm een geheel eigenaardige en van den gewonen typus van ons Caucasisch ras afwijkende was. Het hoofd des keizers was namelijk niet breed, rond of ovaal, gelijk dat der meeste andere menschen, maar integendeel van langwerpige, bijna kegelvormige gedaante en vooral daardoor opmerkelijk, dat het voorhoofd aan weerszijden ter plaatse der slapen geheel plat was. Deze ongewone schedelvorming maakte het den keizer zeer moeijelijk, een volmaakt passend en niet drukkend hoofddeksel te vinden, en de hoedemaker van Z. Maj. was slechts zelden gelukkig genoeg, om de door de natuur aangeboden zwarigheden te overwinnen. Veelvuldig gebruik alleen en de daaruit volgende afslijting van het vilt kon dit rekkelijk en lenig genoeg maken. Daarom moest zulk een hoed, wanneer hij zich eens naar den hoofdvorm gevoegd had, den eigenaar dubbel lief zijn, en men begrijpt nu, dat Frans II zich als het ware een offer getroostte, toen hij zijnen hoed den bouwmeester vereerde — een offer, waartegen een aanzienlijk geldgeschenk in zijne schatting luttel of niets zou geweest zijn. Weisseng dacht intusschen niet zoo: voor een duizend dukaten, ja zelfs guldens had hij al de hoeden der Christenheid gegeven, en de groote verwachtingen, die hij van 's keizers grootmoedigheid gekoesterd had, waren nu als in rook vervlogen. Evenwel was hij zich zelve te goed meester, om iets van zijne ergenis te doen blijken — integendeel antwoordde hij met een vergenoegd lachje, dat hij zich overgelukkig prees, een zoo eenig en schatbaar geschenk uit 's keizers hand ontvangen te hebben, dat hij het steeds als zijn kostelijkste kleinood zou beschouwen en bij de uithuwelijking zijner dochter als onvervreemdbaar eigendom op de gansche reeks zijner afstammelingen doen vererven — eene belofte, die de keizer met een warmen handdruk beloonde. Hierop begaf men zich met het bewuste doel op weg.

Tegen de middag van dien zelfden dag wandelde een man uit den fatsoenlijken stand en in de kracht van zijn leven eenzaam en met gebukten hoofde in eene der minst bezochte lanen van den Prater. Zijn oog was ter aarde geslagen en nu en dan gleed een gulle traan over de gebruinde wang; zijn gang was haastig en onzeker en bij tusschenpoozen mompelde hij eenige onzamenhangende woorden voor zich heen. — Het was Leopold Spieldorf, de chirurgijn majoor van het derde kurassierregiment, dat destijds te Weenen in bezetting lag.

« Wreedaard van een vader!" mompelde hij, met gekruiste armen zich tegen den stam eener linde aanleunende, « armhartige vrek! kan mijn bekend karakter, mijne fatsoenlijke betrekking, mijn onbevlekte naam dan bij u niet tegen den vervloekten Mammon opwegen, dien gij op allerlei manieren bij elkander hebt geschraapt? Geeft mijne beproefde bekwaamheid in mijn vak, mijn liefde tot uwe dochter mij geen aanspraak genoeg, om hare hand te vragen? Is 't mijne schuld, dat ik geen Rothschild ben, en hoopt ge uwe dochter gelukkiger te maken, door haar aan iemand te geven, die rijk is, maar van wien ze een afschuw heeft? — Zonder Louise geef ik niet om het leven; maar gij zult toch de voldoening niet hebben, dat ik het wegwerp, terwijl het nog voor anderen nuttig zijn kan. Ik wil u niet vloeken, oude gierige Weisseng; maar ik hoop van harte, dat uwe ellendige hebzucht nog haar verdiend loon krijge....!"

Zoo ongeveer luidde het gesprek, dat de bedrukte Spieldorf met zich zelven voerde, en bij de weeken, die hij zich daarbij liet ontvallen, hebben wij nog slechts te voegen, dat Louise Weisseng, de dochter van den architect, de liefde van den degelijken man met al haar hart beantwoordde en onder de hardheid, waarmede haar vader het aanzoek van den algemeen geachten Spieldorf had afgewezen, niet minder dan haar geliefde leed.

Spieldorf was te veel man en hing te zeer aan zijne kunst, om, door de bekomen afwijzing ontmoedigd, zijne beroepspligten te verwaarloozen; hij bedacht, dat de tijd daar was, waarop eenigen zijner patiënten op zijn bezoek wachtten, en ging dus naar huis, om eerst van kleeding te verwisselen. Toen hij juist weder uitgaan wilde, hoorde hij in het bierhuis tegenover zijne deur een hevig rumoer, dat hem voor eene bloedige vechtpartij beducht deed zijn. Daar hij reeds vaak had opgemerkt, dat enkele ruiters van zijn regement die kroeg bezochten, en ook thans weer echte soldatenvloeken hem in de ooren klonken, vermoedde hij, dat de twist waarschijnlijk tusschen manschappen van verschillend wapen zou zijn uitgebroken, en besloot, liever door zijne tusschenkomst den strijd te beslechten, dan toe te laten, dat een der wakkere knevelbaarden zich om eene ellendige kleinigheid ettelijke dagen harde provoost- of cachotstraf op den hals haalde. Hij trad dus dadelijk in het rookerige kot en zag met blijdschap, dat alleen de verschijning zijner uniform reeds de gestoorde orde terstond weder herstelde.

« Wat is hier te doen?" vroeg hij aan eenige ruiters van zijn regiment, die hem terstond in het oog vielen. « Zijt ge aan 't kloppen geraakt? Wie is de ruziemaker?"

« Met verlof," zeide de waard, met eene demoedige buiging op hem toetredend; « zoo ver is 't nog niet gekomen, heer majoor, maar 't was na aan 't vechten toe."

« En hoe zoo dat?" vroeg Spieldorf.

« Om eene kleinigheid, heer majoor," antwoordde de tapper, op twee der kurassiers wijzend. « Die twee dáár hebben in een uur vijf flesschen bier bij mij uitgedronken en wilden heengaan, zonder te betalen. Toen ik de kosten van mijn gelag eischte, hebben ze mij met een pak slaag bedreigd."

« Dat liegt de vent, majoor!" riep een der soldaten, opstaande en met de hand aan de politiemuts. « Van de heele historie is alleen waar, dat we vijf flesch bier gehad hebben; hem zijn geld onthouden wouden we ook niet, maar we boden hem daarvoor hier dezen hoed aan, dien we zeker weten, dat Keizer Frans zelf op zijn hoofd heeft gedragen. Maar de hondsvot zei dat we met den hoed naar den duivel konden loopen, en hield vol, dat het ding zoo slecht was, dat hij het zijne kat niet eens opzetten wou; hij noemde ons leugenaars en afzetters. Daar iedereen nu toch op 't eerste gezigt wel zien kan, dat dit de hoed van Z. M. geweest is, en hij door zijn schimpen niet ons alleen maar ook den goeden keizer heeft aangetast, was 't onze schuldige pligt, hem eens ter deeg af te ranselen."

« Is 't niet, een eerlijk man zijn zuur verdiend goed ontstelen," riep de waard, « als men hem voor zijn kostelijken drank een ouden hoed van de voddenmarkt in de hand wil stoppen en hem wijs maken, dat de Keizer dien gedragen heeft!"

« Zwijg, schobbejak!" hernam een der soldaten; die is wis en zeker van onzen genadigen keizer Frans. Ik heb hem van een van de lakeijen van het hof, die hem heel goed kent, en die heeft hem van den bouwmeester Weisseng gekregen, aan wien de keizer hem van morgen vroeg zelf geschonken heeft. Ieder Christenmensch in Weenen kent het hoedeke immers wel."

« Maar ik wil klinkende munt hebben," riep de tapper; « ik ben geen kleerenjood."

« Stil, menschen!" zeide Spieldorf; « ik wil het gelag betalen; maar raad u dan ook, dat gij zamen vrede houdt." Hij betaalde en wilde gaan, doch de kurassiers drongen hem nu niet geweld den hoed op. « Neem gij den hoed mede, majoor," riepen zij, « hij komt u van regtswege toe."

Ofschoon hij de geschiedenis van den hoed evenzeer in twijfel trok, als de tapper, en zeer geneigd was, om haar voor een lustige guitenstreek te houden, wilde Spieldorf zijne manschappen toch door eene weigering niet bedroeven, en droeg het ding naar huis zonder te weten, wat hij met den ouden driekant beginnen zoude.

Eenige uren later, toen hij van zijne bezoeken huiswaarts keerde, was hij niet weinig verrast, te hooren, dat Weisseng, de hoogmoedige gierigaard, reeds tweemalen en met veel drift naar hem gevraagd en gezegd had, binnen kort terug te zullen komen. Spieldorf wreef zich nadenkend het voorhoofd en zocht vruchteloos de reden van dat ongewacht bezoek te raden. Wij willen ze den lezer maar terstond mededeelen.

De nieuwe hoed, dien keizer Frans zich door zijn kamerdienaar had doen brengen, voldeed in het geheel niet aan zijne bestemming, daar hij hem zwaar op voorhoofd en slapen drukte en alles behalve gemakkelijk zat. Meermalen had hij onderweg den knellenden hoed afgenomen en weer opgezet; doch deze voegde zich niet, zoodat hij, in het paleis teruggekeerd, het nieuwe hoofddeksel in een hoek wierp, verdrietig zijne half gewonde schedelhuid betastte, en den bouwmeester Weisseng nogmaals liet roepen, « Beste Weisseng," riep hij dezen te gemoet, « ik heb u van morgen een geschenk gedaan, dat, op zich zelf van weinig waarde, voor mij toch onmisbaar is, daar geen andere hoed mij schijnt te passen. Ik verzoek u dus, liever hier deze snuifdoos met mijn portret aan te nemen, en mij mijn ouden gemakkelijken steek weer af te staan." Weisseng stond bij het hooren van dit verzoek op heete kolen en had zich van spijt en ergenis voor het hoofd kunnen slaan. Met moeite stamelde hij eenige onzamenhangende woorden uit, die evenzeer zijne dankbetuiging voor de kostbare doos met briljanten, als de belofte uitdrukken moesten, dat hij den verlangden hoed van huis terug zou halen, waarmede de monarch zich dan ook dadelijk tevrede stelde. De verslagenheid van den vrek, toen hij des keizers vertrek verlaten had, was nu boven alle beschrijving groot, daar hij begreep, dat zijn tweede, hem door schaamte en angst afgeperste leugen het misselijke van zijnen toestand nog slechts vermeerderde. Met een beklemd hart doorliep hij het paleis, om den lakei terug te vinden, aan wien hij, in zijne verdrietelijkheid over de schrale gift, den thans zoo kostbaar geworden hoed had toegeworpen, en hem dien, het kostte wat het wilde, weder af te koopen. Na lang zoeken vond hij den man en vernam van hem het verdere. In allerijl snelde hij daarop naar de kazerne, spoorde met veel moeite de beide ons reeds bekende kurassiers op, vernam van hen het gebeurde in de kroeg, en schelde geheel buiten adem bij den regimentsarts aan, bij wien hij nogtans wel vreesde, dat hem geen vriendelijk onthaal te wachten stond. Zijne radeloosheid steeg ten top toen hij, na het tweemaal ontvangen van niet thuis, voor de derdemaal teruggekomen, van den bediende hoorde, dat de doctor voor hem niet te spreken was. Zonder zich evenwel door deze afwijzing te laten afschrikken, drong hij tot Spieldorfs studeervertrek door en stond dezen geheel onverwachts voor het gezigt.

« Wat verlangt gij van mij, heer Weisseng?" was de koele vraag, waarmede hij werd ontvangen.

« Verschooning, mijn beste doctor!" sprak de architect, kennelijk verlegen. « Verschooning ook voor hetgeen ik u dezen morgen gezegd heb. Gij weet, dat alleen de liefde tot mijne eenige dochter en 't besef van mijn pligt als vader mij zoo deed spreken. Och, vergeet dat alles, en help mij nu slechts, want ik ben anders een verloren man! Ik ken uw edel karakter — gij kunt en zult mij redden."

Spieldorf geloofde bijna, dat het den oude in het hoofd was geslagen, en wilde reeds werktuigelijk naar zijne pols grijpen, toen deze met drift op den hoed losstoof, die op een tafeltje in den hoek lag.

« Waarmeê kan ik u dienen?" vroeg Spieldorf kortaf.

« Geef mij dezen hoed!" riep de oude. « Ik betaal er u vijftig gulden voor."

De doctor werd meer en meer overtuigd, dat het den man in de hersens leuterde. « Ik ben geen kleerkooper en geen woekeraar, heer Weisseng," zeide hij. « Bovendien is die hoed niet te koop, daar hij denkelijk van onzen goeden keizer Frans afkomstig is."

« Dat weet ik, dat weet ik!" riep Weisseng; « hij heeft mij hem dezen morgen immers zelf geschonken. Ach, beste doctor, heb medelijden met mij, stort mij niet moedwillig in 't ongeluk, laat mij den hoed — vraag zoo veel geld gij wilt, maar sta hem mij af."

Dit een en ander maakte de nieuwsgierigheid van den jongen man natuurlijk in nog hooger mate gaande, en op zijne navraag vernam hij eindelijk de gansche toedragt der zaak uit den mond van den ongelukkigen vrek, dien hij thans de gansche zwaarte van zijnen haat en zijne verachting wilde laten voelen. « Ik geef den hoed niet," gaf hij koel ten antwoord; « Ik heb onzen Frans te lief, om met iets, dat zijn eigendom was, woeker te drijven; het zou mij eeuwig grieven, als een zoo laag doen, als 't verkoopen van deze reliquie, ooit ter ooren van mijnen goeden keizer kwam. Schrijf ge de gevolgen uwer onberadenheid en hebzucht aan u zelven toe; ik voor mij zou de grootmoedigheid te ver drijven, als ik u, na de behandeling, die ik van u ervoer, nog dienen wilde."

« Dat is u onmogelijk ernst, heer doctor!" riep de oude. « Ik ken u als een man van eer en kan niet gelooven, dat gij mijn ongeluk wilt. De hoed heeft u niets gekost en ik bied er u honderd, tweehonderd gulden voor."

« Ik heb geen geld noodig, en wil er ook geen," was Spieldorfs antwoord; « ofschoon ik niet rijk ben, zou ik mij toch schamen, zulk een aanbod aan te nemen. Intusschen is er toch nog een prijs, waarvoor ik den hoed zou willen afstaan."

« En die is?" vroeg de bouwmeester haastig.

« De hand uwer dochter. Behoud gij hoed en geld, dat gij toch boven alles stelt, en geef mij Louise tot vrouw."

De bouwmeester staarde den vrager met groote oogen aan. « Onmogelijk!" antwoordde hij; « ik heb andere plannen met mijne dochter. Zou 't niet zonde zijn, als ik mijn kind voor een hoed verkwanselde?"

« Ga dan zonder hoed — gij hebt mijn laatste woord gehoord," sprak Spieldorf, den hoed den bouwmeester uit de hand nemende en in zijne secretaire wegsluitende. « Ik heb wezenlijk geen verpligting aan u, en voel weinig lust, om mij onderhand om mijne grootmoedigheid te laten bespotten. Gij verkoopt uwe dochter niet, wanneer gij haar den man harer keuze tot vrouw geeft."

Weisseng verbleekte van ergernis en spijt en beproefde nogmaals beden en aanbiedingen, doch even vruchteloos. Spieldorf antwoordde hem naauwelijks en ten laatste moest de gierigaard onverrigter zaken aftrekken. — Thans bleef hem niets overig, dan zich den keizer te voet te werpen, alles op te biechten en om vergiffenis te smeeken, wat hij dan ook deed.

Bij het aanhooren dezer bekentenis betrok het ernstig gelaat des keizers meer en meer, en den ouden zondaar werd het daarbij bang om het hart. Van de reden, waarom de doctor de teruggave van den hoed weigerde, zweeg Weisseng intusschen wijselijk, schoon zóó dat des keizers nieuwsgierigheid, welke hij juist hierdoor had opgewekt, nog meer toenam.

« Ik heb mij zeer in u bedrogen, Weisseng," sprak Frans, « en ik zou veel geven, om zoo iets niet van u ondervonden te hebben. Intusschen wil ik het gebeurde vergeten; want ik kan niet verlangen, dat gij uw kind voor mijn hoed geeft. Evenwel moet men ook de andere partij hooren. Ik kan niet gelooven, dat deze Spieldorf, die men mij altijd als een man van karakter geroemd heeft, zonder grond en louter uit hebzucht zoo hoogen prijs op een voorwerp stellen zou, dat hem het bloote toeval in de hand speelde. Hij moet komen en zelf spreken." Hij schelde en zond om den doctor. De bouwmeester zweeg geheel verplet, want zijn gedrag tegen Spieldorf moest, wist hij, nog sterker tot zijn nadeel spreken. Hij had nu gaarne de helft van zijn vermogen opgeofferd, om alles ongeschied te maken, maar om zelf zijne schuld te bekennen en om vergiffenis te smeeken, daartoe was hij te laf, te vreesachtig, wanneer hij zich den ernstigen blik des keizers in het geheugen riep.

De ontbodene kwam en vernam uit den mond van zijnen goedhartigen monarch, hoe hij beschuldigd was van voor een ouden hoed, die voor hem geene waarde bezitten kon, Weisseng de hand en het vermogen zijner dochter te hebben willen afpersen. « Wat hebt gij tot uwe verdediging te zeggen?" vroeg de keizer.

« Slechts zeer weinig, uwe Majesteit," antwoordde de jonge man, met al de kalmte van een goed geweten. « De schijn is zeker tegen mij, doch het was mijn ernst niet. Ik bemin de dochter van dezen man en beken dat gaarne; doch na het voorgevallene, namelijk na de beleedigende afwijzing, die ik van mijn gewenschten schoonvader ontving, zou ik zeker niet tegen zulk een prijs tot het doel mijner wenschen willen komen. Ik wilde den harden, baatzuchtigen, trotschen man door mijne handelwijze enkel toonen, dat het gevaarlijk is, zich tot zelfs een arm, nietsbeteekenend mensch moedwillig tot vijand te maken, en haast mij, nu ik dit doel bereikt heb, het eigendom van uwe Majesteit onverwijld terug te geven."

« Dat verandert zekerlijk de zaak," sprak de keizer. « Gij zegt er niets tegen, heer Weisseng? Gij hebt geene verontschuldiging? Nu, ik zie wel, dat heer Spieldorf gelijk heeft, misnoegd op u te zijn. Gij hebt hem gegriefd; want hij moet zijne waarde voelen; hij is een man van eer in mijn oog en ik zal de bescheidenheid weten te beloonen, waarmede hij zijne verdiensten tot hiertoe aan onze oogen wist te onttrekken. — Hoe is het dan tusschen u en de dochter van dezen man, mijn waarde Spieldorf? Is zij u weerkeerig genegen?"

« Dat hoop ik althans," was het bescheiden antwoord.

« Die hoop is zekerheid, als uw wezen mij niet bedriegt," zeide de keizer. « Zeg, Weisseng, wat hadt gij tegen zulk een schoonzoon in te brengen? Is hij u misschien niet rijk genoeg, of te laag geplaatst naar uwe begrippen van eer en grootheid? Een pennetrek van mij kan hem hooger verheffen, dan gij staat, evenals ik u, wilde ik, beneden zijnen stand kon doen afdalen. Waarom verzet gij u zoo hardnekkig tegen het geluk van het jonge paar?"

« Uwe majesteit!....." stamelde Weisseng; « ik wist niet, dat Spieldorf.... zoo hooge gunst geniet...."

« Op mijne gunst heeft elk man van eer aanspraak," zeide de keizer; « het is mijn pligt, verdienste te beloonen en talent aan te moedigen. Kom hier, hofraad Spieldorf," vervolgde hij. « Ik heb u nog een bewijs van mijne erkentelijkheid voor de bekwaamheid en zelfopoffering te geven, waarmeê gij mij op het slagveld van Aspern menig braven krijgsman in het leven behieldt; laat mij het ridderkruis van de Leopoldsorde op uwe borst hechten, en ga als hoofddirecteur van mijn garnizoenshospitaal, waartoe ik u hiernevens benoem, vlijtig voort, uwe talenten en ondervinding ten beste van anderen aan te wenden. Gij moogt steeds op mijne welwillendheid rekenen, en ik wil thans zien, of heer Weisseng nog langer weigert, u de hand zijner dochter te geven."

« Sire!" riep Weisseng, « ik weet geen waardiger echtgenoot voor mijne Louise...."

« Behoud ook mijn hoed tot herinnering aan dit uur, lieve hofraad; *gy zult er u niet van ontdoen*," sprak de keizer met aandoening. « Groet uw lief bruidje en verzeker haar van mijne genoegenheid."

Met deze woorden en een welwillend lachje verdween Frans II in een zijvertrek en liet den beiden mannen gelegenheid, om zich onderling te verzoenen.

ADVERTENTIEN.

§ § § De Notaris *F D. UYTTENHOOVEN* zal, op
§ § Dingsdag den 30. Januarij 1844, des namid-
§ dags ten 3 ure, in het Koffijhuis *de Oude Vriendschap*, op de groote Markt te VLISSINGEN, publiek en aan de meestbiedenden presenteren te verkoopen, de navolgende HUIZEN en ERVEN, alle staande en gelegen binnen de Stad Vlissingen:

Een HUIS en ERF in de Palingstraat, Wijk K. No. 158.

Een HUIS en ERF in dezelfde straat, Wijk K. No. 159.

Een HUIS en ERF in den Koudenhoek, Wijk L. No. 23.

Een HUIS en ERF mede in den Koudenhoek, Wijk L. No. 24.

Een HUIS en ERF almede in den Koudenhoek, Wijk L. No. 25.

En TWEE HUIZEN en ERVEN, thans ineengetrokken, op den Kousteenschen Dijk, Wijk A. No. 86*a* en 86*b*.

Alle daags vóór en op den dag der Verkooping voor een ieder te zien; laatstgemelde alleen op vertoon van een toegang-biljet, ten Kantore van genoemden Notaris te verkrijgen.

STOOMJAGTEN,

varende in het Beurtveer tusschen de Steden

Middelburg, Dordrecht, Rotterdam

en op alle daar tusschen gelegen Plaatsen.

Januarij 1844.

Van Middelburg.			ur. m.	Van Rotterdam.			ur. m.
Dingsdag	30,	vm.	7,	†Dingsdag	30,	vm.	7,30
Woensd.	31,	—	7,30	†Woensdag	31,	—	8,
FEBRUARIJ.				FEBRUARIJ.			
Vrijdag	2,	—	10,	Vrijdag	2,	—	4,
Zondag	4,	—	10,	Zondag	4,	—	5,30
Dingsdag	6,	—	5,30	Dingsdag	6,	—	5,30
Woensdag	7,	—	5,30	Woensdag	7,	—	6,30

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 27. Januarij. Sedert den 25 dezer zijn alhier ter reede gekomen. Voor Antwerpen bestemd:

Muscales, S. Cornecols, Batavia, koffij; de jonge Johanna, P. C. Dillewijns, the Soho, T. Witcombe, beide Londen, stukgoed.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van deze reede naar zee gezeild.

Alida, J. Scholtens, Avontuur; Emma, J. Hans, Koppenhage, beide ballast; Bellona, J. Ram, Constantinopel, stukgoed.

Te Vlissingen, bij A. W. VAN BIEREN.